

Madarak és fák napja

**"...évente egy nap szenteltessék a madarak és fák
védelmében."**

Ez az idézet Herman Ottótól, a sokoldalú magyar tudóstól származik, aki természettudományos munkássága mellett a magyarság hagyományos, ősi műveltségét, népi mesterségeit is kutatta és leírta. Ő alapozta meg a tudományos madárkutatást Magyarországon a Magyar Ornitológiai Központ megalapításával. Herman Ottó javaslatára 1906 óta a természet ünnepeként tartjuk számon május 10.-ét. Az emberek már ősidők óta különös vonzalmat éreznek a madarak és fák iránt. A "Madarak és Fák Napja" mégis az egész természet ünnepe, amikor mi, emberek azt ünnepeljük, hogy testvérei vagyunk minden élőlénynek a Földön.

A hosszú évek során, a madarak – melyek számtalan kártevőtől szabadítanak meg bennünket – mellett, egyre nagyobb szerepet kaptak a fák is e jeles nap alkalmával.

A fák ugyanis lassítják az éghajlatváltozást: egy 50 éves lombos fa 50 kg oxigénnel dúsítja a légkört és közel 70 kg szén-dioxidot dolgoz fel egy vegetációs időszakban, valamint 400 kg egyéb szennyeződést szűr ki a levegőből és évente kb. 4000 liter vízpárát juttat a levegőbe. A madaraknak, rovaroknak, mókusoknak és sokféle vadonélőnek otthont adó fák minket is védenek, hiszen néhány óra a természetben csodát tesz.

De nemcsak ezen a napon kell gondolnunk a madarakra és a fákra! A hétköznapiakon is figyelniük kell "hallgatag" és "énekes" társainkra. Nemcsak azért, mert a fák oxigént termelnek, port szűrnek meg, vagy a városokban a zajvédelemben is fontos szerepük van. Nemcsak azért, mert a színes, gyönyörű madarak éneke, a fák zöldje nyugtatja az embert. Azért is, mert ezeknek az élőlényeknek a sorsát egyre inkább befolyásolja a mindenben uralkodni vágyó ember, az év többi, háromszáz-egynéhány napján is...

A MADÁR

A szárnyas lények a világon mindenütt elsősorban az éghez – az isteni szférához – tartoznak, ezért az égi lélek szimbólumai. Így van ez a magyar nép műveltségében is: a kereszténység előtti időkben a táltosok, sámánok lelke is madár képében szállt a túlvilágra megtudni a jövőt, vagy megküzdeni a rosszindulatú szellemekkel. A honfoglaló magyarok totemállata (az Árpád nemzetség állatőse) a turulmadár (valószínűleg valamely sólyomfaj) volt. Az eredetmonda szerint a nemzetség ősanját, Emesét turul termékenyítette meg. A madárlélek szimbólum jelentése jellemző a kereszténységben is, például a Szentlélek galamb képében jelent meg Jézus feje felett, mikor megkeresztelkedett.

A FA

A fa a legősibb, az egész világon elterjedt, egyetemes növény-simbólum. A fa az örök fejlődés és megújulás, a termékenység; a kiszáradt fa az elmúlás jelképe. A magyar népmesékben is gyakorta találkozunk vele: égig érő fa, aranyalmafa. Az életfa ágai az égi világba vezetnek, gyökerei az alvilágba nyúlnak; utat szimbolizál, amelyen a sámánok, táltosok, mesehősök az égbe vagy alvilágba juthatnak.

Az év madara 2021-ben a *cigánycsuk*.

Az év fája 2021-ben a *lisztes berkenye*.

